

РЕЦЕНЗИЯ

на проф. д-р Тилчо Колев Иванов – член на научно жури за оценяване на дисертационния труд на **Борис Филипов Хаджипетков** - докторант на НБУ на тема: **“Дефицити и приоритети на комуникационните практики в местното самоуправление в Република България”** за получаване на образователна и научна степен „доктор” по научната специалност „Организация и управление на извън производствената сфера(публична администрация)“ в професионално направление 3.7. Администрация и управление

1.Общо описание на дисертационния труд.

Представеният за обсъждане дисертационен труд е с обем 237 стр. съдържа увод, три глави, заключение, библиография и три приложения.

Разглежда актуален и слабо изследван проблем на комуникационните практики в местното самоуправление, включващ разкриване на дефицитите и приоритетите на комуникационните практики на местното самоуправление в страната. Тази изходна точка обуславя избора на **„местните власти и подпомагащите ги администрации”** като обект на изследване.

Предмет на изследване на работата са **“...комуникационните практики разгледани през призмата на управлението осъществявано от местните власти и подпомагащите ги администрации”**.

Основен аргумент за предприемане на изследването е ключовата роля на комуникацията за координация на усилията на местните власти със социалните общности при преследване на целите на самоуправляващите се общности.

Основна теза на изследването, е че **„Все още състоянието на външните проактивни и базираните в Интернет комуникационни практики, осъществявани от местните власти и подпомагащите ги администрации, не съдействат достатъчно за разгръщане на комплексните процеси на децентрализация”**. Докторантът твърди още, че: **„...актуалното състояние на тези практики не съдейства за пълноценното възползване от многопластовата институционална и социална съвременна реалност с оглед постигане на осигуряваща възможности местна управленска среда, съответстваща на критериите за добро местно самоуправление”**.

Работата си поставя за основна стилова цел **“... определяне на дефицитите и приоритетите на комуникационните практики в местното самоуправление”**. Инструментална цел е да се предложи

система за класифициране, анализ и оценка на дефицитите и приоритетите на комуникационните практики, с която да бъде направена идентификация на състоянието и направени препоръки за подобряване. Тези цели се преследват с решаването на пет основни изследователски задачи: **определяне и класифициране на същността, ролята и очакваните резултати от комуникационните практики; анализ на актуалното състояние на проактивната комуникация; извеждане на методическа рамка от критерии за анализ и оценка на комуникационните практики, осъществявани чрез техните Интернет страници; анализ и оценка на актуалното състояние на електронно базираните комуникационни практики и извеждането на препоръчителен основен модел на електронна комуникационна платформа за подобряване на практиките.** Тези формулировки за цел и задачи на работата са ясни, логични и засягат основни проблемни аспекти на комуникационните практики в местната администрация.

Дисертантът посочва като основни използвани методически средства широк набор от теоретични подходи, съобразени с комплексността на изследвания предмет, от които извежда интегриран нормативен модел и специфичен методичен апарат. Основните източници на информация са 24 източника на български език, 63 на английски и 152 уеб сайта на местни власти.

Изброените изследователски компоненти и елементи са добре съгласувани и балансирани, както в структурно, така и в съдържателно отношение.

При преследване на поставената цел кандидатът изпълнява трите основни изследователски задачи в отделни глави от работата. В първа глава (75 стр.) разглежда теоретичната рамка на изследването на дефицитите и приоритетите на комуникационните практики. В тази част от работата изяснява ролята на комуникационното взаимодействие в организационната система на местното самоуправление. Анализира съвременния контекст на местното самоуправление. Предлага нормативен модел на комуникационните практики. Тази задача на изследването е изпълнена със задълбочено разбиране на същността, основните системни характеристики и свойства на местното самоуправление. В резултат от съчетаване на характеристиките с контекста на местното самоуправление, включително същността и процеса на децентрализация и принципите на доброто местно управление, авторът предлага основни направления за комуникационно взаимодействие на местната власт. Нарича тези направления нормативен модел вместо например концептуален модел, термин който по-добре би съответствал на изследователската цел на модела.

Втората глава на изследването обхваща методи на научно изследване и операционализиране на теоретичните постановки от първа глава. Тази глава (20 стр.) е значително по-малка от първата и третата глава. На практика представя критериална рамка и показатели за оценка на дефицитите на комуникационната практика. Предложената рамка е продължение на развитите в първата глава концептуални идеи за модел на практиката и дава добра основа за следващото емпирично изследване. Бележка по този раздел е утежняния стил на изложение и използване на множество излишно усложнени термини, например термина „специфични предмети на изследване” за видовете и подвидове практики, които по-опростено могат да се означат като измерители или индикатори за оценка на практиката.

Трета глава е най-съществената част за приносите на изследването. В резултат от мащабно изследване на комуникационните практики са разкрити сравнителни дефицити на практиките, които всъщност определят и приоритетите за подобряване на комуникацията. Получените оценки за степента и възможностите за развитие на комуникационните практики и техните елементи могат да имат съществен ефект за подобряване на конкретните политики на обхванатите в изследването общини с население над 10 хил. човека, ако бъдат приети от съответните администрации. Те разкриват основните и съставни дефицити във всяка община поотделно. Аргументират необходимите промени.

Заключението на работата (9 стр.) прави преглед на изпълнението на поставените изследователски задачи. Обобщава локалните оценки за комуникационните практики за местната администрация на 154 общини в страната. Обяснява дефицитите с липса на воля, адекватно планиране и непостоянство при подобряването. Посочва осъществените позитивни промени. Прави обосновани изводи, които подчертават основните аргументи на изследователската теза. Докторантът подчертава необходимостта местните власти да станат двигател и проактивен организатор на подобряването на комуникационните практики.

Този преглед показва, че в съдържателно и структурно отношение дисертационния труд свързва в добро логическо единство теоретико-методическото изследване на комуникационните практики с емпиричния анализ на дефицитите и приоритетите за тяхното подобряване.

Добрият композиционен аспект на изследването показва, че авторът на дисертационния труд демонстрира задълбочено познание на теорията, методологията и практиката на публично административната наука и нейния комуникационен аспект. Демонстрира способност да операционализира теоретическите аспекти, като предлага съвременни инструментални мерки за оценка и средства за подобряване на комуникационната политика и практика.

Кандидатът познава основните национални и чужди литературни източници в областта на публичната администрация. Разширява традиционните схващания за обхвата, същността и съдържанието на публично административната работа в съвременен комуникационен аспект. Аргументира ориентиран към комуникационната политика подход за развитие на административната практика.

Като цяло научният труд е посветен на актуален и слабо изследван теоретически, методически и практически въпрос, засягащ комуникационните практики в местното самоуправление в страната. Има балансиран теоретико-методически и емпиричен характер. Разглежда важни теоретически, методологически и практико-приложни въпроси, засягащи качеството на комуникационните практики на общините в страната с население над 10 хил. човека. Демонстрира широта на възгледите, задълбоченост и добросъвестност на изследването. Използва леко усложнен, но напълно разбираем стил на изложение. За основни приноси на работата приемам:

- Синтезиран е концептуален модел за идентификация на дефицитите и приоритетните направления за подобряване на комуникационните практики на местните власти и техните администрации.

- Предложена и проверена на практика е критериална рамка и съставни индикатори за оценка на качеството на комуникационните практики на местните власти.

- Идентифицирани са дефицитите на електронно базираните комуникационните практики на административните райони на Столична община и общините с население над 10 хиляди човека и са направени препоръки за тяхното преодоляване.

- Разработена и предложена е спецификация за комуникационна платформа за подобряване на електронно базираните комуникационни практики на местната администрация, позволяваща определяне на приоритети за тяхното подобряване и преодоляване на съществуващите дефицити.

Посочените две публикации по дисертационния труд представят постигнатите резултати от изследването в авторитетни издания.

Авторефератът отразява адекватно обхвата на изследването. Предложените от кандидата приноси са приемливи, съответстват на реално достигнатите резултати.

Към труда могат да се направят следните бележки и препоръки:

- Приложеният подход за оценка на комуникационните практики се базира на добре аргументирани теоретични и концептуални схващания, но не е съобразен и не отразява удовлетвореността на гражданите от тези практики. Дори и най-добрите практики ще бъдат безполезни ако те не срещат разбирането, използването и подкрепата на гражданите.

- Изследването се базира на сравнителен вътрешен бенчмаркинг анализ. То не предлага информация за състоянието на комуникационните практики в сравними страни. Разкриването на този аспект би подпомогнал мотивирането на дори добрите администрации да подобряват прилаганите практики.

- Отбелязаната усложненост на терминологичните и изразни средства е възможно да затруднява широкото използване на изследователските резултати от практиката.

- Накрая подобряването на комуникационните практики имат своята цена, която не всякога е приемлива за по-малките власти и администрации. Разкриването на този аспект на практиката също може да допринесе за по-пълно осветяване на причините за достигнатата степен на развитие.

Направените забележки не променят положителната оценка за съдържателния характер и наличието на съществени приноси на докторския труд. Те имат смисъл на предложение за подобряване на неговите качества

Заклучение

Представеният за защита докторски труд има характер на завършено и зряло научно изследване. С него авторът демонстрира убедително способност да решава сложни теоретически, методически и практически проблемни въпроси в областта на публичната администрация. Получените резултати от дисертационния труд ми дават основание да считам, че същият отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Предлагам на Уважаемото жури на НБУ да даде научната и образователна степен „доктор” на Борис Филипov Хаджипетков по научна специалност „Организация и управление на извън производствената сфера (публична администрация) в професионално направление 3.7. Администрация и управление.

03.01.2023 г.
гр. София

проф. д-р Тилчо Иванов